

หน่วยที่ 9

เงื่อนเชือก

หน่วยที่ 9

เงื่อนเชือก

สาระการเรียนรู้

1. เชือก
2. เงื่อนเชือก
 - 2.1 เงื่อนพรวด
 - 2.2 เงื่อนกระหวัดไม้
 - 2.3 เงื่อนขัดสมาธิ
 - 2.4 เงื่อนบ่วงสายธนู
 - 2.5 เงื่อนตะกรุดเบ็ด
 - 2.6 เงื่อนประมง
 - 2.7 เงื่อนผูกซุง
 - 2.8 เงื่อนผูกรั้ว
 - 2.9 เงื่อนปมตาไก่
 - 2.10 เงื่อนผูกแน่น 3 แบบ
 - ผูกประกบ
 - ผูกกากบาท
 - ผูกทแยง
 - 2.11 เงื่อนยายแก่
 - 2.12 เงื่อนผูกรัน
 - 2.13 การเก็บเชือก
 - 2.14 เงื่อนผูกทบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

เมื่อศึกษาจบเนื้อหาแล้ว ลูกเสือสามารถ

1. บอกความหมายและประเภทของเชือกได้
2. บอกประโยชน์ของเงื่อนเชือกในชีวิตประจำวันได้
3. บอกชนิดของเงื่อนเชือกตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลกได้
4. มีทักษะในการผูกและใช้เงื่อนเชือก
5. เป็นผู้สุภาพเรียบร้อยและมีความรับผิดชอบ

เนื้อหา

1. เชือก

เชือก (Rope) เป็นวัสดุที่ทำมาจากเส้นใยธรรมชาติหรือเส้นใยสังเคราะห์ ที่นำมาถักเกลียวรวมเป็นเส้นเชือก เชือกถูกนำมาใช้ในการผูกมัด ยึดรั้ง และเคลื่อนย้ายวัสดุตั้งแต่ยุคแรก ๆ โดยทั่วไปเชือกมักใช้ในงานผูกมัดหรือเคลื่อนย้ายวัสดุเป็นการชั่วคราว เช่น ในงานก่อสร้าง งานทาสี งานประมง เป็นต้น คุณสมบัติของเชือก จะเหนียว ยึดหยุ่นได้ดี โค้งงอได้มาก ทำให้ยึดเกาะกับวัสดุที่จะเคลื่อนย้ายได้ดี และไม่ทำให้ผิวของวัสดุได้รับความเสียหายหรือมีรอยตำหนิ

ประเภทของเชือก เชือกแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ๆ ตามวัสดุที่ใช้ทำ คือ

1.1 เชือกที่ทำจากเส้นใยธรรมชาติ (Nature Fiber Rope Slings) วัสดุดิบที่ใช้ทำเชือกประเภทนี้ได้มาจากพืชเส้นใยที่มีในธรรมชาติ เช่น ป่านศรนารายณ์หรือไซแซล (Sisal) มะนิลา (Manila) ปอกระเจา (Jute) เป็นต้น ตัวอย่างเชือกในประเภทนี้ได้แก่

1.1.1 เชือกกาบมะพร้าว (Coir Rope) ทำจากกาบมะพร้าว มีน้ำหนักเบา ลอยน้ำได้ เหมาะสำหรับใช้ใต้น้ำ ไม่อมน้ำ นิยมใช้โยงเรือ มีความทนทานน้อยกว่าเชือกมะนิลาที่มีขนาดเท่ากัน

ภาพที่ 9.1 เชือกกาบมะพร้าว

1.1.2 เชือกป่าน (Hemp rope) ทำจากต้นเฮมพ์ สีเหลือง เส้นใยหยาบ แข็ง ผูกง่ายไม่เหมาะสำหรับงานเกี่ยวกับน้ำ นิยมชุบน้ำมันจึงเรียกว่าเชือกน้ำมัน เมื่อชุบแล้วความคงทนในการใช้งานจะน้อยลงกว่าเดิม

ภาพที่ 9.2 เชือกป่าน

1.1.3 เชือกมะนิลา (Manila rope) ทำจากต้นมะนิลาซึ่งมีมากในประเทศฟิลิปปินส์ สีค่อนข้างขาวอ่อนตัวดี มีกำลังมากกว่าเชือกป่าน นิยมใช้เป็นเชือกรอก ทำฐานพญายักษ์และในการบุกเบิก ถ้าใช้ในที่แห้งจะทนดี แต่ถ้าเปียกน้ำบ่อย ๆ จะขาดง่าย

ภาพที่ 9.3 เชือกมะนิลา

1.1.4 เชือกปอ (Jute rope) เป็นเชือกทำจากปอกระเจาในประเทศไทย เหมาะสำหรับใช้งานชั่วคราวบนบก เช่น ชันชะเนาะนั่งร้าน เป็นต้น ต้องเก็บรักษาให้ดี ระวังทิ้งไว้ มอด และปลวกกัดกินทำให้ขาดง่าย

ภาพที่ 9.4 เชือกปอ

1.1.5 เชือกด้าย (Rope yarn) เป็นเชือกขนาดเล็กทำจากด้ายดิบ มีสีขาวสะอาด อ่อน นิ่ม ขดม้วนง่าย ไม่มีมอด หรือปลวกอาศัย ใช้ทำแห หรือใช้งานในร่มไม่ถูกแดด

ภาพที่ 9.5 เชือกด้าย

1.2. เชือกที่ทำจากเส้นใยสังเคราะห์ (Synthetic Fiber Rope Slings) เป็นเชือกที่ปัจจุบันนิยมใช้กันมาก เนื่องจากมีคุณสมบัติทางฟิสิกส์ เช่น ความแข็งแรง ความยืดหยุ่น ความเบา ดีกว่าเชือกที่ทำจากเส้นใยธรรมชาติ วัสดุที่นิยมให้ทำเส้นเชือกมีหลายชนิด เช่น ไนลอน (Nylon) โพลีเอสเตอร์ (Polyester) โพลีพรอพิลีน (Polypropylene) เป็นต้น ที่นิยมใช้กันมากในปัจจุบันได้แก่

1.2.1 เชือกไนลอน (Nylon) เป็นเชือกที่ทำจากสารสังเคราะห์ มีความทนทานและเหนียวมาก มีความยืดหยุ่นมากกว่าเชือกชนิดอื่นๆ ผูกยากเพราะคลายตัวง่าย ถัดมาเชือกยัดได้ เหมาะใช้งานในน้ำ ห้ามอยู่ใกล้ความร้อน หรือใกล้ไฟ

ภาพที่ 9.6 เชือกไนลอน

1.2.2 เชือกฟางหรือเชือกพลาสติก (Plastic rope) เป็นเชือกที่ทำมาจากพลาสติกแบน ๆ คล้ายเชือกไนลอน แต่มีความลื่นและความหยุ่นตัวน้อยกว่า ที่พบเห็นมีขายและใช้กันทั่วไปจะเป็นเชือกแบนๆ ที่เรียกกันว่าเชือกฟาง ลักษณะเป็นเส้นแบน ๆ น้ำหนักเบา มีความเหนียวและแข็งแรงทนทานพอสมควร แต่ไม่ทนความร้อน หากใช้ในสถานที่ที่มีแดดจัดหรืออุณหภูมิสูง จะเสื่อมสภาพได้ง่าย

ภาพที่ 9.7 เชือกพลาสติก

1.3. เชือกโลหะหรือเชือกสลิง (Metal Rope or Sling Rope) ลักษณะคล้ายเชือก แต่ทำจากเหล็กกล้าเคลือบสังกะสีควั่นเป็นเกลียวมีน้ำหนักและกำลังมาก มีราคาแพงและเกิดสนิมได้ง่าย เหมาะสำหรับยึดเกาะโครงสร้างสูงเช่น ใช้ยึดทำฐานพยุงภัยถาวร ยึดเสาโทรทัศน์ หรือหอคอย เป็นต้น มีหลายขนาดให้เลือกใช้

ภาพที่ 9.8 เชือกโลหะหรือเชือกสลิง

2. เงื่อนเชือก

เงื่อนเชือก เป็นการนำเอาเชือกมาใช้ในการงานด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการผูก มัด รััด รั้ง ยึด หรือตรึงวัสดุสิ่งของต่าง ๆ ให้มีความแข็งแรง ทนทาน เรียบร้อย หรือเพื่อความสะดวกต่อการขนส่ง เคลื่อนย้าย ทั้งนี้ในการมัดหรือยึดวัตถุต่างๆ ตลอดจนการเชื่อมต่อเชือกให้ยาวขึ้น หรือร่นเชือกให้สั้นลง จำเป็นต้องอาศัยการผูกมัดที่เรียกว่าเงื่อน (Knot) ทั้งสิ้น ซึ่งทำได้มากมายหลายชนิด ให้เราได้เลือกใช้ตามความเหมาะสม

ประโยชน์ของเงื่อนเชือก

1. ใช้ในงานบุกเบิกผจญภัย
2. ใช้ช่วยชีวิตคน
3. ใช้ผูกมัดสิ่งของต่าง ๆ
4. ใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น ผูกสายรองเท้า ถักเปื้อย ปั่นต้นไม้ ห่อของขวัญ
5. เชือกสั้นสามารถต่อให้ยาวได้
6. เชือกยาว ๆ ใช้ในงานที่ใช้เชือกสั้น ให้ทบเชือก โดยการผูกกร่น หรือทบเชือกเอาส่วนที่เสียมาอยู่ตรงกลาง แล้วผูกกร่นเชือกก็ใช้งานได้โดยไม่ต้องตัดเชือก
7. เป็นการรักษากฎมรรยาท และใช้ประกอบเป็นอาชีพได้
8. สามารถถักเป็นปลอก ถักเป็นเปื้อย ถักภาชนะ กระเป๋า ต่าง ๆ ได้

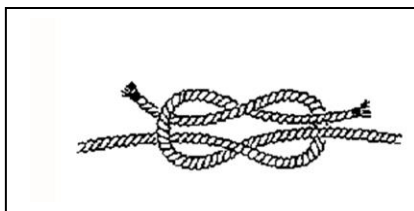
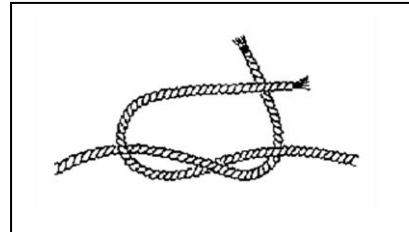
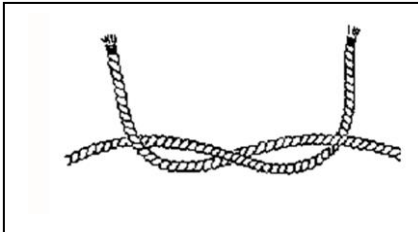
ประเภทของเงื่อนเชือก

เงื่อนเชือก แบ่งออกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ ได้ 3 กลุ่ม คือ

1. ประเภทต่อเชือกเข้าด้วยกัน เพื่อใช้ประโยชน์ในการต่อเชือกให้ยาวขึ้น ได้แก่ เงื่อนพิรอด เงื่อนขัดสมาธิ เงื่อนประมง เงื่อนยายแก่ เงื่อนนายพราน เป็นต้น
2. ประเภททำเป็นป่วง เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับคล้องหรือสวมกับหลัก ได้แก่ เงื่อนป่วงสายธนู เงื่อนผูกคนลาก เงื่อนเก้าอี้ รอกเชือก เป็นต้น
3. ประเภทผูกกับวัตถุ เพื่อใช้ประโยชน์สำหรับผูกให้แน่น ใช้รั้งให้ตึงหรือดึงให้แน่น เช่น เงื่อนผูกซุง เงื่อนบุกเบิก เงื่อนตะกรุดเบ็ด เงื่อนผูกถัง เงื่อนกระหวัดไม้ เงื่อนผูกรั้ว เงื่อนขันชะเนาะ เงื่อนผูกประกะบ เงื่อนผูกกากบาท เงื่อนผูกทแยง เป็นต้น

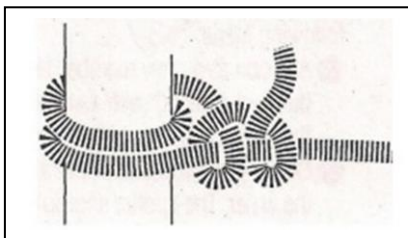
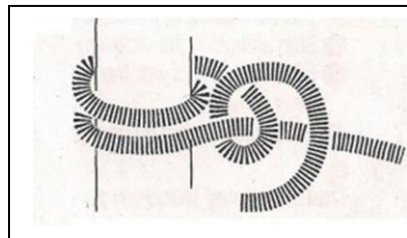
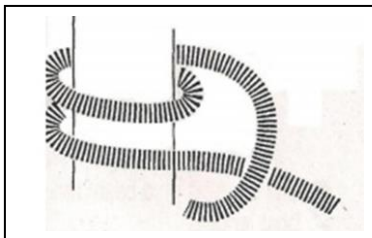
เงื่อนเชือกตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลก กำหนดไว้ 10 เงื่อน ซึ่งลูกเสือต้องเรียนรู้เพื่อให้ใช้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่วและชำนาญ ได้แก่

2.1 เงื่อนพืด (Reef Knot or Square knot) ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดเท่ากันให้มีความยาวตามต้องการ ใช้ผูกโบว์หรือใช้เงื่อนในการปฐมพยาบาล เช่น ผูกผ้าพันแผล ใช้ผูกปลายเชือกเส้นเดียวกันเพื่อผูกมัดสิ่งของและวัสดุต่าง ๆ และใช้ผูกเชือกผูกกรองเท้า

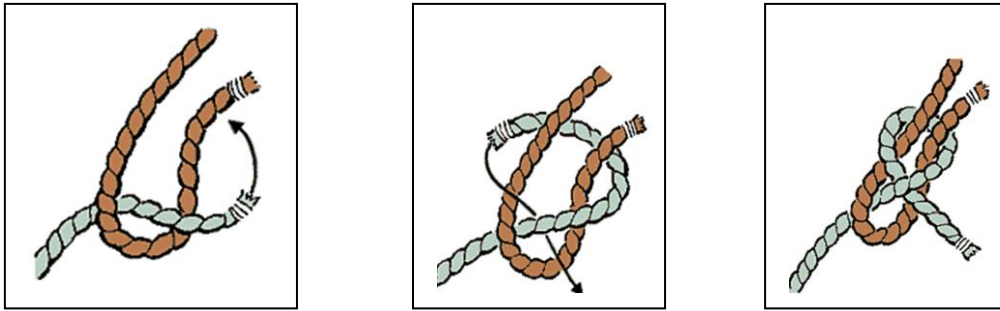
ภาพที่ 9.10 การผูกเงื่อนพืด

2.2 เงื่อนกระหวัดไม้ (Round turn and Half Hitchers) ใช้รั้ง โยงหรือผูกกับสมอบกแบบต่าง ๆ ใช้เชือกผูก ดึง และร้อยเข้ากับรอกชนิดต่าง ๆ

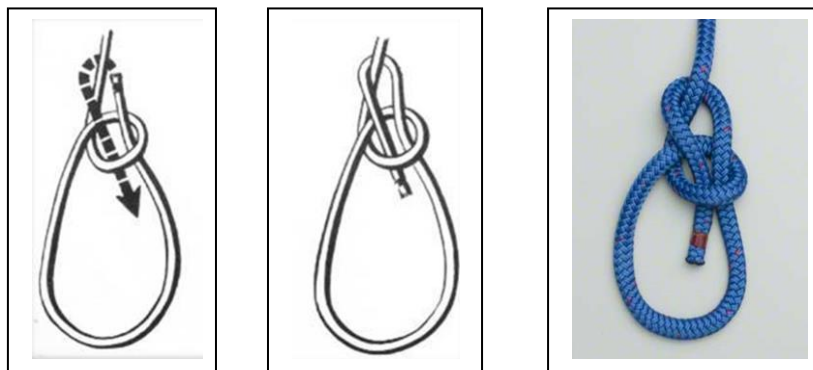
ภาพที่ 9.11 การผูกเงื่อนกระหวัดไม้สองรอบ

2.3 เงื่อนขัดสมาธิ (Sheet Bend) ใช้ต่อเชือกที่มีขนาดต่างกัน ใช้ต่อปลายเชือกอ่อนกับเชือกแข็ง ใช้ต่อด้าย (ต่อเส้นด้ายทอผ้า) ใช้ผูกกับขอ หรือบ่วง เป็นต้น

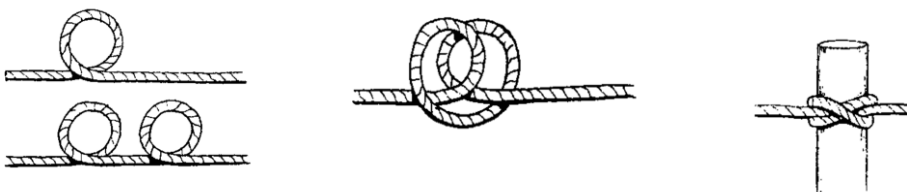
ภาพที่ 9.12 การผูกเงื่อนขัดสมาธิ

2.4 เงื่อนบ่วงสายธนู (Bowline Bend) เป็นเงื่อนที่ผูกแล้วบ่วงหรือวงที่ผูกจะมีขนาดเท่าเดิม ไม่รูด ไม่เลื่อน ไม่รัด ใช้ทำบ่วงคล้องวัตถุ เสา หรือหลัก ใช้ทำบ่วงผูกสัตว์ เช่น วัว ควาย ฯลฯ ใช้ผูกเป็นปลายสายธนูทั้งสองข้างคล้องคันธนู ใช้แทนเงื่อนเก้าอี้สำหรับให้คนนั่งเพื่อช่วยเหลือในการดึงขึ้นสู่ที่สูงหรือหย่อนลงสู่ที่ต่ำ ใช้ทำบ่วงต่อเชือกให้ยาวขึ้น

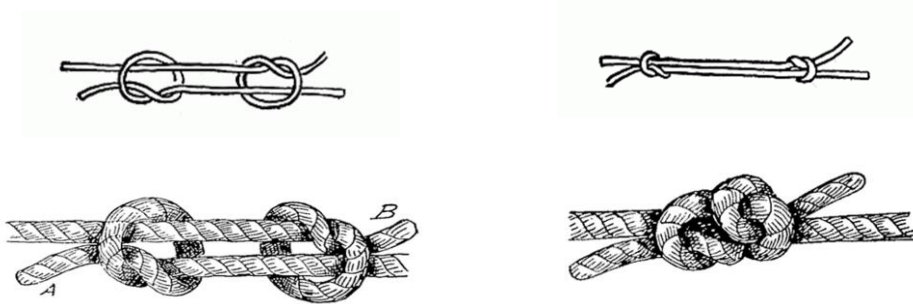
ภาพที่ 9.13 การผูกเงื่อนบ่วงสายธนู

2.5 เงื่อนตะกรุดเบ็ด (Clove Hitch) เป็นเงื่อนผูกแน่นแต่แก้ง่าย ใช้ผูกของ ผูกหลัก ผูกต่อม่อแขวนรอก ผูกเชือกกับสมอเรือ ผูกก่อนหินที่ใช้แทนสมอเรือ เป็นเงื่อนเริ่มต้นของการผูกแน่น

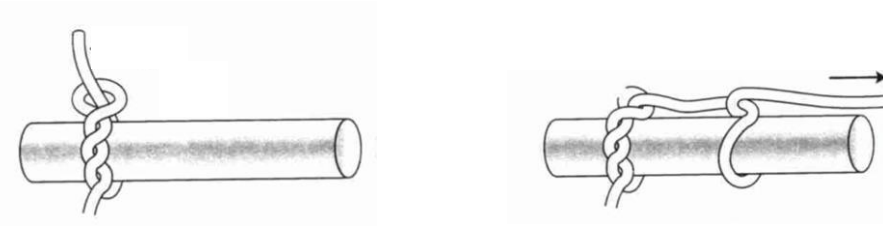
ภาพที่ 9.14 การผูกเงื่อนตะกรุดเบ็ด

2.6 เงื่อนประมง (Fisherman Knot) เป็นเงื่อนที่ใช้สำหรับต่อเชือกที่มีขนาดเท่ากัน ซึ่งเป็นเงื่อนที่รู้จักกันทั่วไปอีกชื่อหนึ่งว่า เงื่อนหัวล้านชนกัน ใช้ต่อเชือก 2 เส้นที่มีขนาดเท่ากัน ต่อเชือกเส้นด้ายเล็ก ๆ เช่น ด้ายเบ็ด ต่อเส้นเอ็น ใช้ผูกคอขวดสำหรับถือหิ้ว (คอขวดที่มีขอบขวด) ต่อเชือกที่มีขนาดใหญ่ที่ลากจูง และต่อสายไฟฟ้า เป็นต้น

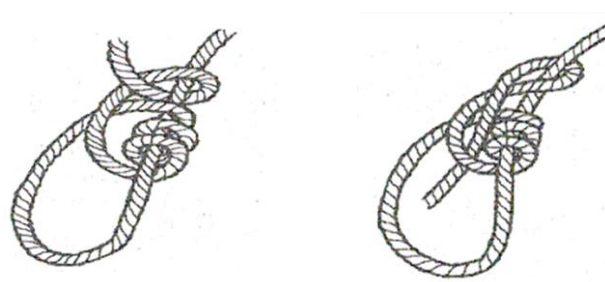
ภาพที่ 9.15 การผูกเงื่อนประมง

2.7 เงื่อนผูกซุง (Timber Hitch) ใช้ปลายเชือกผูก ไม่เปลืองเชือก ผูกง่าย แก้ง่าย ใช้ผูกลากซุง มัดลากวัตถุทรงกระบอก หรือทรงกลม ผูกกับหินเพื่อใช้ถ่วงเป็นสมอเรือ ผูกกับหินเพื่อแทนสมอบก เป็นต้น

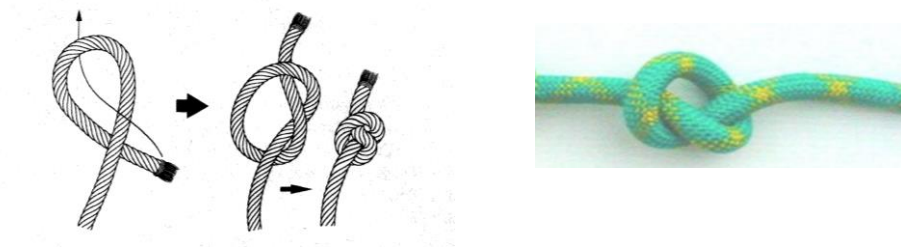
ภาพที่ 9.16 เงื่อนผูกซุงชั้นเดียวและเงื่อนผูกซุงสองชั้น

2.8 เงื่อนผูกรั้ง (Takbuck Knot) ใช้ผูกสายเต็นท์ ยึดเสาธงเพื่อกันล้ม ใช้รั้งต้นไม้ และเป็นเงื่อนเลื่อนให้ตึงและหย่อนได้

ภาพที่ 9.17 การผูกเงื่อนผูกรั้ง

2.9 เงื่อนปมตาไก่ (Figure knot) หรือเงื่อนเลข 8 ใช้ขมวดหัวเชือกที่มีขนาดไม่ใหญ่นัก แต่ถ้าต้องการปมขนาดใหญ่ให้ขมวดหลาย ๆ ครั้ง ประโยชน์คือ ใช้ผูกปลายด้ายให้เป็นปมเวลาปักชื้อหรือร้อย รังดูม ใช้ผูกกันหัวเชือกหล่นชั่วคราว ผูกร้อยรอกเพื่อป้องกันไม่ให้เชือกหลุดจากร้อย ใช้ร้อยสายเต็นท์ เป็นต้น

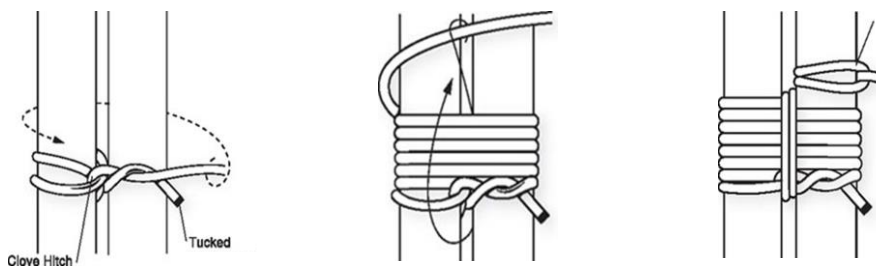
ภาพที่ 9.18 การผูกปมตาไก่แบบที่ 1

ภาพที่ 9.19 การผูกปมตาไก่แบบที่ 2 หรือเงื่อนเลข 8

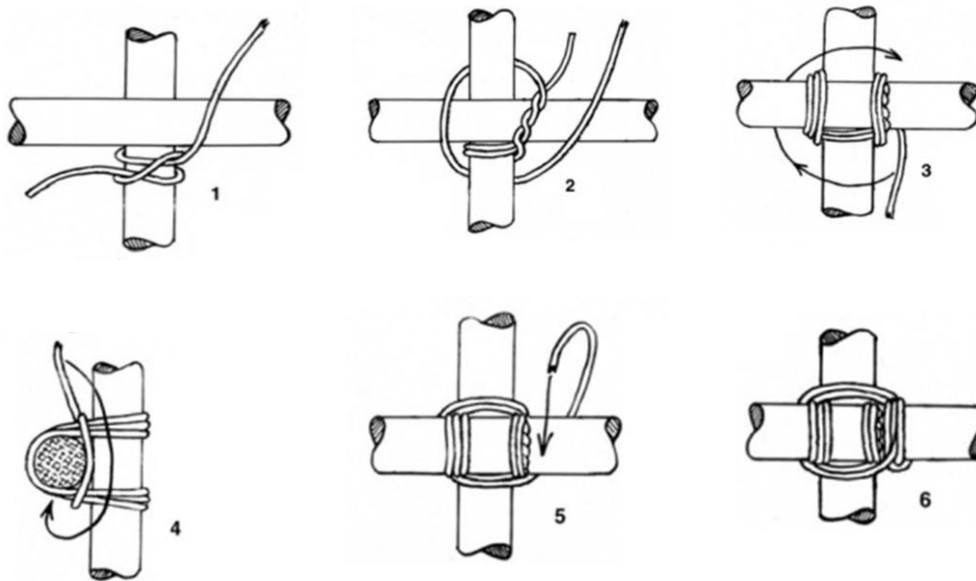
2.10 เงื่อนผูกแน่น 3 แบบ

1) ผูกประกบ (Sheer Lashing หรือ Round Lashing) ใช้ต่อเสาหรือไม้สองท่อนเข้าด้วยกัน ต่อไม้ให้ยาว ใช้ต่อไม้พลองในการทำเสาธงลอย การผูกแน่นประเภทนี้มักจะเริ่มต้นและจบลงด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ด

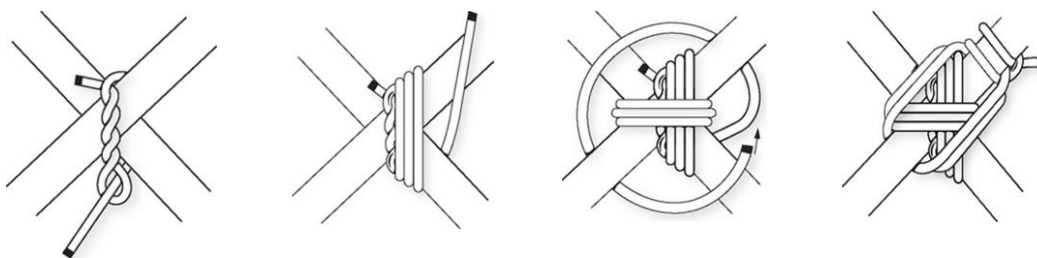
ภาพที่ 9.20 การผูกประกบ

2) ผูกกากบาท (Square Lashing) ใช้ผูกรั้งร้านในการทาสี ใช้ผูกสร้างค้ำยพักแรมและอุปกรณ์ค้ำยพักแรม ใช้ทำรั้วหรือคอกสัตว์ และผูกตอม่อเสาสะพาน เริ่มต้นและจบลงด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ด

ภาพที่ 9.21 การผูกกากบาท

3) ผูกทแยง (Diagonal Lashing) เป็นการผูกท่อนไม้ที่ไขว้กันอยู่ให้ติดแน่นเข้าด้วยกัน เช่น ใช้ผูกรั้งร้านในการก่อสร้าง ใช้ผูกตอม่อสะพาน การสร้างที่พักอาศัยของชาวบ้านด้วยไม้ไผ่ มักจะเริ่มต้นด้วยเงื่อนผูกซุงและจบลงด้วยเงื่อนตะกรุดเบ็ด

ภาพที่ 9.22 การผูกทแยง

เงื่อนเพิ่มเติม

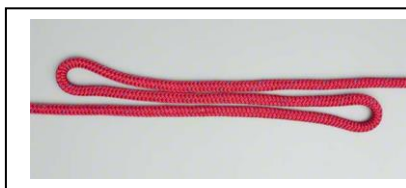
เงื่อนที่นำมาเสนอแนะเพิ่มเติมนี้ เป็นเงื่อนที่ไม่ได้อยู่ในเงื่อนบังคับ ตามหลักสูตรเครื่องหมายลูกเสือโลก แต่เป็นเงื่อนที่มีลักษณะใกล้เคียงกับเงื่อนในหลักสูตร ที่ลูกเสือจำเป็นต้องใช้และพบเห็นบ่อย ๆ ในชีวิตประจำวัน ได้แก่

2.11 เงื่อนยายแก่ (Granny knot) เป็นเงื่อนที่มีลักษณะการผูกคล้ายๆ กับเงื่อนพิริอดและเงื่อนซัดสมาธิ จนในบางครั้งเข้าใจผิดคิดว่าเป็นเงื่อนดังกล่าว ใช้ผูกเงื่อนในการปฐมพยาบาล เช่น ผูกผ้าพันแผล ผูกมัดสิ่งของและวัสดุต่าง ๆ

ภาพที่ 9.23 การผูกเงื่อนยายแก่

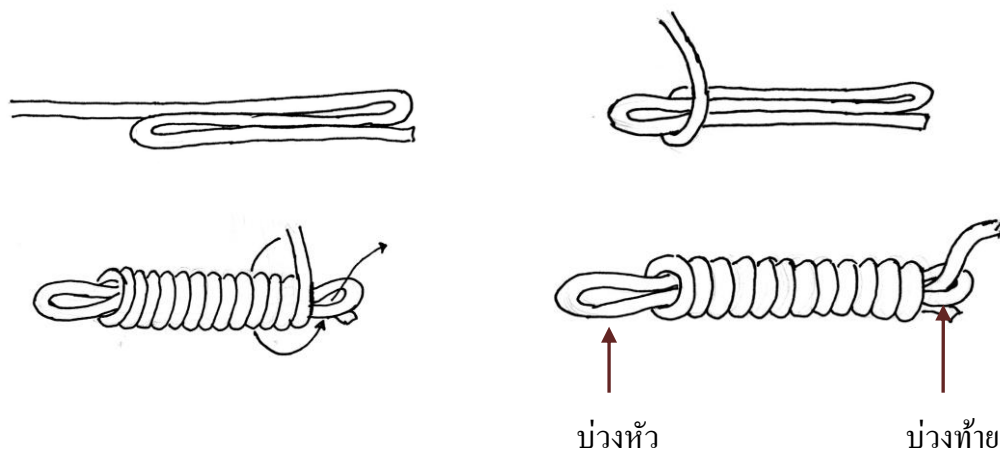
2.12 เงื่อนผูกกร่น (Sheep shank knot) ใช้ในการร่นเชือกที่ยาวให้สั้นลง หรือขึงเชือกที่หย่อนให้ตึงโดยไม่ต้องตัดเชือกให้สั้นลง

ภาพที่ 9.24 การผูกเงื่อนผูกกร่น

2.13 การเก็บเชือก โดยปกติลูกเสือแต่ละนายจะต้องมีเชือกประจำตัว เพื่อใช้ในการเรียนและฝึกหาความชำนาญในงานและเงื่อนเชือก โดยมากมักจะใช้เชือกขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4-5 มิลลิเมตร ยาวพอสมควรกับการใช้งาน ซึ่งโดยทั่วไปแล้วสำหรับลูกเสือที่ใช้ในการเรียนเงื่อนเชือก จะใช้เชือกที่มีความยาวประมาณ 2 เมตร นิยมใช้เชือกป่านหรือเชือกที่ได้จากเส้นใยธรรมชาติ ไม่นิยมใช้เชือกในล่อนเพราะลื่นและคืนตัวง่าย ผูกยาก หลุดง่าย ปัจจุบันมีเชือกใยสังเคราะห์แบบถักที่มีความนิ่มและอ่อนโค้งงอได้ทุกรูปแบบ ใช้งานง่ายและตอบสนองความต้องการได้ดี ไม่ลื่นเหมือนเชือกในล่อน พับเก็บง่ายไม่เปื้อนสิ่งสกปรกในการจัดเก็บ จึงเป็นที่นิยมใช้กันมาก

หลังจากใช้งานแล้วควรเก็บเชือกร้อยไว้ที่เข็มขัด ห้อยม้วนเชือกลงด้านข้างตัว เพื่อความเรียบร้อยสวยงาม การเก็บเชือกนั้นมีขั้นตอนในการเก็บดังนี้

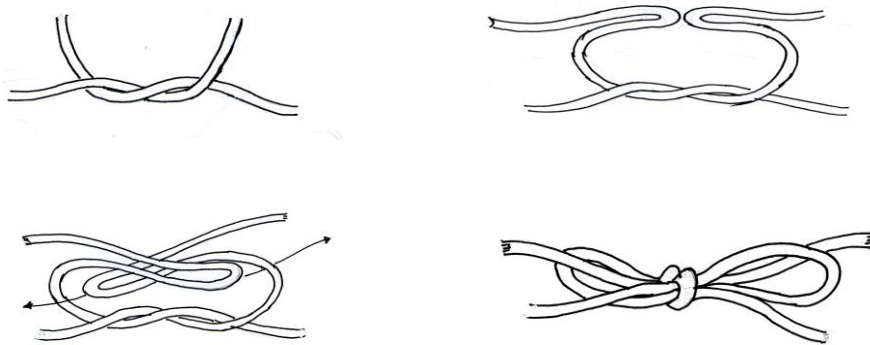

ภาพที่ 9.25 การเก็บเชือก

ขั้นที่ 1 ทบเชือก 3 ครั้ง เพื่อแบ่งเป็น 8 ส่วน ถือไว้ด้วยมือซ้าย 3 ส่วน อีก 5 ส่วนที่เหลือปล่อยลงเอาไว้สำหรับพันรอบ

ขั้นที่ 2 เอาเชือกส่วนยาวที่เหลือ 5 ส่วน พันรอบเชือกที่ถือในมือซ้าย โดยเริ่มพันถัดจากบ่วงหัว ประมาณ 1 นิ้วพันให้แน่นจนตลอด จะเหลือปลายเชือกให้สอดปลายเชือกนั้นเข้าไปในบ่วงท้าย ขั้นสุดท้าย ดึงบ่วงหัว จนบ่วงท้ายรัดปลายเชือกที่สอดไว้แน่น นำสายเข็มขัดสอดบ่วงหัว เพื่อเก็บเชือกไว้กับเข็มขัด หากทำเสร็จแล้วไม่สวยงามหรือไม่เป็นที่พอใจ ลูกเสือก็อาจรื้อออกมาทำใหม่ เพื่อความสวยงามและหาความชำนาญไปด้วยในตัว

2.14 เงื่อนผูกทบ เป็นเงื่อนพืดที่ทบปลายเชือกเป็น 2 ชั้น เพื่อให้ปลายเชือกสั้นลง บางครั้งเรียกเงื่อนเชือกกรองเท้า เงื่อนนักรมวย หรือเงื่อนของขวัญ เพราะนิยมใช้ในการผูกเชือกกรองเท้า ผูกนวมให้นักมวย และผูกห่อของขวัญ เป็นเงื่อนที่พบเห็นและใช้กันมากในชีวิตประจำวัน เพราะผูกง่าย ให้ความแข็งแรงคงทนในการมัด แต่แก้ง่าย เพียงแค่ดึงที่ปลายเชือกทั้ง 2 ข้างเงื่อนก็หลุดแล้ว นอกจากสะดวกในการใช้งาน ผูกง่ายแก้ง่ายแล้ว ยังสามารถตกแต่งให้สวยงามได้เป็นอย่างดี จึงนิยมนำไปใช้ในการผูกเป็นโบว์ ผูกกล่องของขวัญ ทำเป็นโบว์ผูกผม ทำเป็นหูกระต่ายสำหรับชุดสากล เป็นต้น

ภาพที่ 9.26 การผูกเงื่อนผูกทบ

ในการผูกเงื่อนแต่ละชนิดนั้น ไม่มีหลักหรือข้อบังคับตายตัวว่าเงื่อนชนิดไหนใช้ทำอะไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับงานที่ต้องการทำว่าเป็นลักษณะใด และจะใช้เงื่อนชนิดใดในการผูก ดังนั้น ลูกเสือจึงต้องใช้ความชำนาญและวิจรรย์ญาณเอาเองว่า งานอย่างไหนจะใช้เงื่อนชนิดใด

